

สรุปสาระสำคัญ
แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)
และแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ

๑. ความเป็นมา

๑.๑ รัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ ๒๐ ปี โดยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๒ กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประกอบด้วยเนื้อหา ๒ ส่วนหลักคือ

- ๑) แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) : เป็นการกำหนดทิศทางและเป้าหมายการทำงานในภาพรวมระยะยาว โดยไม่ลงรายละเอียดในการปฏิบัติ และใช้รูปแบบตามแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)
- ๒) แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) : เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานในระยะ ๕ ปีแรก ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญและจะใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในช่วงแรกของแผนฯ ๒๐ ปี โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินงาน และโครงการ/งบประมาณในแต่ละปีอย่างชัดเจน และใช้รูปแบบตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๒. สาระสำคัญของแผน

๒.๑ วิสัยทัศน์

เกษตรกรอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑) เป้าหมายและตัวชี้วัด ระยะ ๒๐ ปี

เป้าหมาย / ตัวชี้วัด	ปีที่ ๑-๕ (๒๕๖๐-๒๕๖๔)	ปีที่ ๖-๑๐ (๒๕๖๕-๒๕๖๙)	ปีที่ ๑๑-๑๕ (๒๕๗๐-๒๕๗๔)	ปีที่ ๑๖-๒๐ (๒๕๗๕-๒๕๗๙)	เจ้าภาพ
๑. เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร มีความเข้มแข็ง					
๑) จำนวน ศพก. และศูนย์เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา * (พัฒนาจากศูนย์หลัก ๑ : ๑๐)	- ปีที่ ๑-๒ : ๘,๘๒๐ แห่ง - ปีที่ ๓-๕ : รักษามาตรฐาน และพัฒนาให้ เข้มแข็ง	รักษามาตรฐาน และพัฒนาให้ เข้มแข็ง	รักษามาตรฐาน และพัฒนาให้ เข้มแข็ง	รักษามาตรฐาน และพัฒนาให้ เข้มแข็ง	กพ.
๒) ร้อยละของเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต่อเกษตรกรในวัยแรงงาน (อายุ ๑๘-๖๔ ปี) ทั้งหมด *	๑๕%	๔๐%	๗๐%	๑๐๐%	กพก.
๓) ร้อยละของวิสาหกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน *	๒๕%	๓๐%	๓๕%	๔๐%	กสว.

เป้าหมาย / ตัวชี้วัด	ปีที่ ๑-๕ (๒๕๖๐-๒๕๖๔)	ปีที่ ๖-๑๐ (๒๕๖๕-๒๕๖๙)	ปีที่ ๑๑-๑๕ (๒๕๗๐-๒๕๗๔)	ปีที่ ๑๖-๒๐ (๒๕๗๕-๒๕๗๙)	เจ้าภาพ
๔) จำนวนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร - จำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตร (ล้านราย) * (เฉลี่ยกลุ่มละ ๑๕ ราย)	๐.๓๓ (๒๒,๐๐๐ กลุ่ม)	๐.๓๙ (๒๖,๐๐๐ กลุ่ม)	๐.๔๘ (๓๒,๐๐๐ กลุ่ม)	๐.๖๐ (๔๐,๐๐๐ กลุ่ม)	กสว.
๕) ร้อยละขององค์กรเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง (เป็นต้นแบบ)	๑๐%	๑๕%	๒๐%	๓๐%	กพท.
๒. สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น					
๑) จำนวนแปลงใหญ่ (พืชไร่/พืชสวน/ปศุสัตว์/ประมง) (แปลง/ล้านไร่) *	๗,๐๐๐ / ๓๐ ล้านไร่	๙,๐๐๐ / ๔๕ ล้านไร่	๑๒,๐๐๐ / ๖๐ ล้านไร่	๑๔,๕๐๐ / ๙๐ ล้านไร่	สสจ.
๒) ร้อยละของเกษตรกรที่ผลิตได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน	๗๐%	๘๐%	๙๐%	๑๐๐%	สสจ.
๓. ประสิทธิภาพขององค์กรและบุคลากร					
๑) ร้อยละของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและมีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานสูง (Smart Office)	๗๐%	๘๐%	๙๐%	๑๐๐%	กวพ.
๒) ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาและที่เป็น Smart Officer	๘๐%	๘๕%	๙๐%	๑๐๐%	สพท.

หมายเหตุ * เป็นตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัด ระยะ ๕ ปี

เป้าหมาย / ตัวชี้วัด	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	เจ้าภาพ
๑. เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร มีความเข้มแข็ง						
๑) จำนวน ศพท. และศูนย์เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา * (พัฒนาจากศูนย์หลัก ๑ : ๑๐)	๘,๘๒๐ แห่ง	๘,๘๒๐ แห่ง	รักษามาตรฐานและพัฒนาให้เข้มแข็ง	รักษามาตรฐานและพัฒนาให้เข้มแข็ง	รักษามาตรฐานและพัฒนาให้เข้มแข็ง	กวพ.
๒) ร้อยละของเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต่อเกษตรกรในวัยแรงงาน (อายุ ๑๘-๖๔ ปี) ทั้งหมด *	๓%	๖%	๙%	๑๒%	๑๕%	กพท.
๓) ร้อยละของวิสาหกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน *	๕%	๑๐%	๑๕%	๒๐%	๒๕%	กสว.
๔) จำนวนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร - จำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตร (ล้านราย) * (เฉลี่ยกลุ่มละ ๑๕ ราย)	๐.๐๖๖ (๔,๔๐๐ กลุ่ม)	๐.๑๓๒ (๘,๘๐๐ กลุ่ม)	๐.๑๙๘ (๑๓,๒๐๐ กลุ่ม)	๐.๒๖๔ (๑๗,๖๐๐ กลุ่ม)	๐.๓๓๐ (๒๒,๐๐๐ กลุ่ม)	กสว.
๕) ร้อยละขององค์กรเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง (เป็นต้นแบบ)	๒%	๔%	๖%	๘%	๑๐%	กพท.

เป้าหมาย / ตัวชี้วัด	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	เจ้าภาพ
๒. สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น						
๑) จำนวนแปลงใหญ่ (พืชไร่/พืชสวน/ ปศุสัตว์/ประมง) *	๑,๕๑๒ แปลง	๒,๙๑๐ แปลง	๔,๓๑๐ แปลง	๕,๗๑๐ แปลง	๗,๐๐๐ แปลง	สสจ.
๒) ร้อยละของเกษตรกรที่ผลิตได้ตาม เกณฑ์มาตรฐาน	๕๐%	๕๕%	๖๐%	๖๕%	๗๐%	สสจ.
๓. ประสิทธิภาพขององค์กรและบุคลากร						
๑) ร้อยละของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ และมีขีดความสามารถในการ ปฏิบัติงานสูง (Smart Office)	๕๐%	๕๕%	๖๐%	๖๕%	๗๐%	กวพ.
๒) ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา และที่เป็น Smart Officer	๖๐%	๖๕%	๗๐%	๗๕%	๘๐%	สพท.

หมายเหตุ * เป็นตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

๒.๓ ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
 ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร
 ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากร

๒.๔ แนวทางการพัฒนา

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
- ๑.๑ พัฒนา ศพก. ให้เป็นกลไกหลักในการพัฒนาเกษตรกรและภาคการเกษตร
 - ๑.๒ พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer
 - ๑.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร
 - ๑.๔ ส่งเสริมการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๑.๕ ส่งเสริมระบบเกษตรกรรมเพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของภาคการเกษตร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร
- ๒.๑ ส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่
 - ๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
 - ๒.๓ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและการจัดการความเสี่ยง
 - ๒.๔ สร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิต และเชื่อมโยงตลาด
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากร
- ๓.๑ พัฒนายกระดับองค์กรสู่ Smart Office
 - ๓.๒ พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เป็น Smart Officer และสร้างเครือข่ายการทำงานที่เข้มแข็ง

๒.๕ สรุปภาพรวมการดำเนินงาน ระยะ ๕ ปี และ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมเกษตรกร ๑. พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ๒. สร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ๓. พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากร		เกษตรกรอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
๕ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) - ศพก. ๘,๘๒๐ แห่ง มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน - เกษตรกร ๑๕% เป็น Smart Farmer และเป็นต้นแบบแก่เกษตรกรรายอื่น - เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็ง - มีแปลงใหญ่ ๗,๐๐๐ แปลง และเกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน - หน่วยงานไม่น้อยกว่า ๕๐% เป็น Smart Office - บุคลากรไม่น้อยกว่า ๘๐% เป็น Smart Officer	๑๐ ปี (๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) - ศพก. และเครือข่ายมีความเข้มแข็ง และมีกรขยายขอบเขตการให้บริการ - เกษตรกร ๔๐% เป็น Smart Farmer และเป็นต้นแบบแก่เกษตรกรรายอื่น - เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีแปลงใหญ่ ๙,๐๐๐ แปลง สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถแข่งขันได้ - หน่วยงานไม่น้อยกว่า ๖๐% เป็น Smart Office - บุคลากรไม่น้อยกว่า ๘๕% เป็น Smart Officer	๑๕ ปี (๒๕๖๙ - ๒๕๗๔) - ศพก. สามารถให้บริการแก่เกษตรกรครอบคลุมในทุกพื้นที่ - เกษตรกร ๗๐% เป็น Smart Farmer และเป็นต้นแบบแก่เกษตรกรรายอื่น - เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีแปลงใหญ่ ๑๒,๐๐๐ แปลง สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถแข่งขันได้ - หน่วยงานไม่น้อยกว่า ๘๐% เป็น Smart Office - บุคลากรไม่น้อยกว่า ๙๐% เป็น Smart Officer	๒๐ ปี (๒๕๗๕ - ๒๕๗๙) - ศพก. เป็นศูนย์กลางการพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ - เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer - เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีแปลงใหญ่ ๑๔,๕๐๐ แปลง สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถแข่งขันได้ - ทุกหน่วยงานเป็น Smart Office - บุคลากรทุกคนเป็น Smart Officer

๓. แนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ในปี ๒๕๖๐

กิจกรรม	ช่วงเวลาดำเนินการ	หน่วยงาน
๓.๑ เสนอผู้บริหารพิจารณา รับฟังความคิดเห็น และปรับปรุงแผนฯ	ม.ค. - ๕ ก.พ. ๖๐	กผง.
๓.๒ ชี้แจงทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับ (รวมถึงแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี และ ๕ ปี ของกระทรวงฯ)	ก.พ. ๖๐	กผง.
๓.๓ หน่วยงานเจ้าภาพตัวชี้วัดจัดทำรายละเอียดการดำเนินงาน (สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบตัวชี้วัดระดับกระทรวง ให้จัดทำรายละเอียดการดำเนินงานทั้งในภาพรวมของกระทรวง และ ของกรมฯ)	ก.พ. ๖๐	เจ้าภาพตัวชี้วัด
๓.๔ ทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบตัวชี้วัดและโครงการส่งเสริมการเกษตร ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเกษตรฯ ดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จ	มี.ค. - ก.ย. ๖๐	ทุกหน่วยงาน
๓.๕ กำกับ ติดตาม รายงาน และประเมินผล	มี.ค. - ก.ย. ๖๐	กผง.